

de minister van Financiën
T.a.v. de heer S. van Weyenberg
Korte Voorhout 7
2511CW 's-Gravenhage

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
T 088 4960 301
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)
27 juni 2024	reactie op consultatie Wet toezichtondersteu- nende rapportage AFM	24/JZ/170471	

Doorkiesnummer
T 088-4960301

Geachte heer Van Weyenberg,

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) heeft met veel belangstelling kennis genomen van het concept voor de Wet toezichtondersteunende rapportage AFM. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid te reageren in deze openbare internetconsultatie.

De NBA onderkent de geschetste ontwikkeling van digitalisering en het daardoor toegenomen gebruik van data. De NBA onderschrijft dan ook dat de AFM hier in haar toezicht een passende respons op wil geven, mede vanwege het publieke belang van adequaat toezicht op het financiële stelsel in Nederland. Wij zijn echter wel bezorgd over de manier waarop dat in het onderhavige wetsvoorstel is vormgegeven. Onze belangrijkste zorgen zien op:

- De borging van de proportionaliteit van de dataverzoeken
- De beschikbaarheid van data
- De administratieve lasten
- Evaluatie

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

De borging van de proportionaliteit van de dataverzoeken

Een belangrijk uitgangspunt bij alle data verzoeken van de toezichthouder is momenteel dat elk verzoek proportioneel moet zijn, en dat een instelling de proportionaliteit altijd bij een rechter kan laten toetsen indien zij van oordeel is dat de gevraagde informatie disproportioneel is voor het doel ervan. De voorgestelde data-rapportage lijkt echter in te houden dat onder toezicht staande instellingen structureel zeer gedetailleerde informatie moeten verstrekken aan de toezichthouder, zonder dat de proportionaliteitseis op grond van artikel 5:13 Algemene wet bestuursrecht hierop van toepassing is. Wij stellen voor dat de wet nadere waarborgen gaat omvatten voor een deugdelijke proportionaliteitstoets.

De beschikbaarheid van data

De doelstelling van de wet is dat de Autoriteit Financiële Markten (AFM) hiermee beter in staat is om haar toezichtscapaciteit gericht in te zetten door het maken van risicogerichte keuzes. Dit brengt met zich mee dat met de informatie de AFM in staat wordt gesteld om sectorbreed zaken te kunnen analyseren. Hoewel het evident is dat ondertoezichtstaande instellingen hiervoor over uiterst relevante informatie beschikken, wil de NBA benadrukken dat de wijze van vastlegging door de diverse ondertoezichtstaande instellingen zeer verschillend is. Dit hangt samen met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten, met de wijze van interne sturing en risicomanagement en van diverse andere factoren. Er bestaan momenteel beperkt wettelijke eisen over de manier waarop ondernemingen hun onderliggende administraties moeten inrichten, en daardoor zullen de datapunten anders worden vastgelegd. Dit volgt direct uit de gekozen open normen in de diverse financiële toezichts-

wetten¹ waarbij het helder is dat er niet één juiste manier is om aan de norm te voldoen. Daardoor zal de data die is vastgelegd, sterk wisselen tussen de instellingen. Uiteraard kan de toezichthouder informatie opvragen bij de instellingen over hoe de instelling aan de normen voldoet, en daarbij (mits proportioneel) ook data uitvragen die de instelling daarvoor heeft vastgelegd, maar de wijze waarop dergelijke data is vastgelegd en gestructureerd kan wisselend zijn tussen instellingen. Indien er noodzaak bestaat dat instellingen bepaalde data op uniforme wijze vastleggen en op grond van het nu voorliggende wetsvoorstel aan de toezichthouder verstrekken, zou daarvoor een separate norm voor vastlegging van bepaalde data moeten bestaan. Te denken valt aan bepalingen in de Wet op het financieel toezicht of het Besluit financieel toezicht.

De NBA stelt daarom voor dat het wetsvoorstel bepaalt dat specifieke data-rapportages slechts kunnen worden gevraagd voor die onderwerpen waarvoor er reeds een verplichte data-vastlegging geldt op grond van andere wettelijke bepalingen.

De administratieve lasten

Een nadere uitwerking van de uit te vragen data is voorzien in een algemene maatregel van bestuur (AMvB). Een voorstel voor een dergelijk AMvB ligt vooralsnog niet voor ter consultatie. Het is daardoor onmogelijk om een goede inschatting te maken van de administratieve lasten die voortvloeien uit het voorstel. Daarmee bestaat ook het risico dat een eventuele AMvB leidt tot forse administratieve lasten voor de betrokken instellingen, zonder dat hierover politieke besluitvorming heeft plaatsgevonden. De NBA dringt er daarom op aan om door middel van een voorhangprocedure bij het parlement, ook politieke beoordeling van de reikwijdte en kosten van eventuele dataverzoeken mogelijk te maken.

Evaluatie

Het gebruik van data voor toezicht zoals dat is beoogd met dit voorstel is nog nieuw. De NBA vindt dat de effectiviteit van een nieuw toezichtinstrument daarom zorgvuldige evaluatie vereist. De NBA stelt daarom voor om tenminste een bepaling in het wetsvoorstel op te nemen die een onafhankelijke externe evaluatie vereist. Daarnaast stelt de NBA voor te overwegen om, alvorens de wet wordt ingevoerd, eerst een pilot te doen.

Wij zijn bereid nadere toelichting te geven op onze reactie.

Voor eventuele vragen naar aanleiding van onze reactie kunt u contact opnemen met Martijn Duffels (m.duffels@nba.nl).

Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur van de NBA,
Ondertekend door:

w.g. K. Douma

Kris Douma, Voorzitter

Namens het bestuur van de NBA,
Ondertekend door:

w.g. A. Kayhan

Aleks Kayhan, Bestuurslid

¹ Het gaat hierbij met name om de Wet op het financieel toezicht.